

Korstjes, vlekjes, plekjes, bultjes en tumoren.'

Veel voorkomende benigne en (pre)maligne afwijkingen van de huid herkennen

H.Jacobs van den hof

WCS congres, 18 april 2023

h.vandenhof@bravis.nl

Disclosure

Onderwerp	Van toepassing
Voor bijeenkomst mogelijke relevante relaties met bedrijven	-
<ul style="list-style-type: none"> • Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ... 	- - - -

Wie ben ik?

- Harun Jacobs van den hof
- 2009 - 2013 HBO-Verpleegkunde
- 2011 Bravis ziekenhuis
- 2015 Polikliniek Dermatologie
- 2018 Verpleegkundig specialist
 - Aandachtsgebied dermato-oncologie en ulcus cruris

Nevenactiviteiten

- Commissielid ulcus cruris/dermatologie, WCS kenniscentrum wondzorg
- Raad van Advies HUKA's (huidkankerstichting)

Kenniscentrum Wondzorg

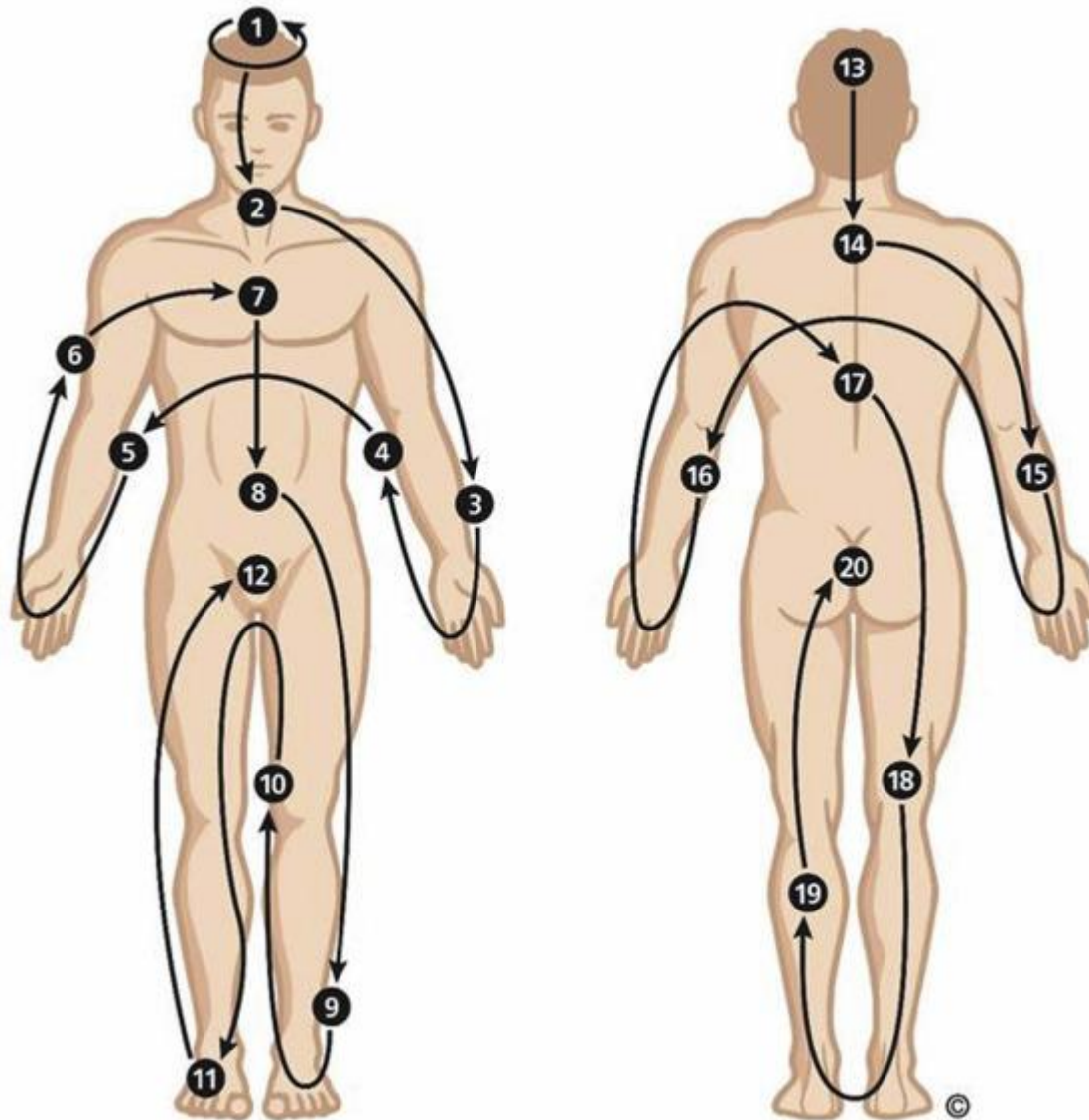

En dan zie je de huid van de patiënt

Algehele inspectie

Verruca seborrhoica

- Benigne aandoening
- 'Ouderdomswratten'
- Verschillende vormen en kleuren.
Ruw, fluwelig, korrelig.
- Oorzaak: niet geheel bekend
- Niet besmettelijk
- Niet te voorkomen, wel te behandelen
Dit is echter cosmetisch

Angioma senilis

- Benigne aandoening
- Rode vlekjes/bultjes
- Nemen toe met de leeftijd 40+
- Niet te voorkomen, wel te behandelen.

- Benigne aandoening
- Overkoepelende naam voor tumoren opgebouwd uit fibroblasten
- Zacht, huidkleurig, rubberachtig gesteeld

- Benigne aandoening
- Langzaam groeiend bultje
verschillende kleuren
- Oorzaak niet bekend
lang gedacht insectensteek
- Overal, maar benen meer
- Dimpling sign

Talgklierhyperplasie

- Benigne aandoening
- Huidkleurig bultje
- Toename van talgkliertjes
- Gelige papels
- Met name voorhoofd en wangen
- Oorzaak onbekend (ciclosporine niertx)

Chondrodermatitis nodularis helicis

- Benigne (pijnlijke) aandoening
- 'Kussenduivel'
- Spontaan/chronisch
- Man, middelbare leeftijd
- Ontsteking kraakbeen
- Lijkt op huidkanker
Anamnese belangrijk

- Verhoorningsstoornis van de huid
- (potentieel) premaligne afwijking
- UV-straling en chronische blootstelling
- Vroeger oudere populatie, nu steeds jonger
- Studie (2016) 1,4 miljoen Nederlanders

Risicofactoren

- UV-straling (van zon en zonne-apparaatuur)
- Een lichte huid (jeugdige kaalheid)
- Hogere leeftijd
- Beroep (boeren, zeelui) en vrijetijdsbesteding
- Genetische factoren
- Chronische immunosuppressie

Basaalcelcarcinoom

- Meest voorkomende vorm van (huid)kanker
- Metastaseert zelden (0,03%)
- BasaalcelCARCINOOM!
- Verschillende groeiwijzen

Risicofactoren

- UV-straling (van zon en zonne-apparatuur)
- Een lichte huid
- Hogere leeftijd
- Eerdere behandeling met bestraling
- Erfelijke aanleg voor **basaalcelcarcinoom**
- Eerder een **basaalcelcarcinoom** gehad hebben

Basaalcelcarcinoom

- Glazig/glimmend (Arborizing vessels)
- Bultje, randje, niet genezend wondje
- Oppervlakkige variant glanzend, schilferend (eczeemachtige plek)

- De 2^e meest voorkomende vorm van huidkanker
- Kan metastaseren (lymfogeen, uiteindelijk ook hematogeen)
- Stadiëring volgens TNM classificatie

Risicofactoren

- UV-straling (van zon en zonne-apparatuur)
- Een lichte huid
- Hogere leeftijd
- Eerdere behandeling met bestraling
- Immunosuppressie
- Erfelijke huidziekten (bijv: albinisme)
- Chronische ulcera
- Roken

Plaveiselcelcarcinoom

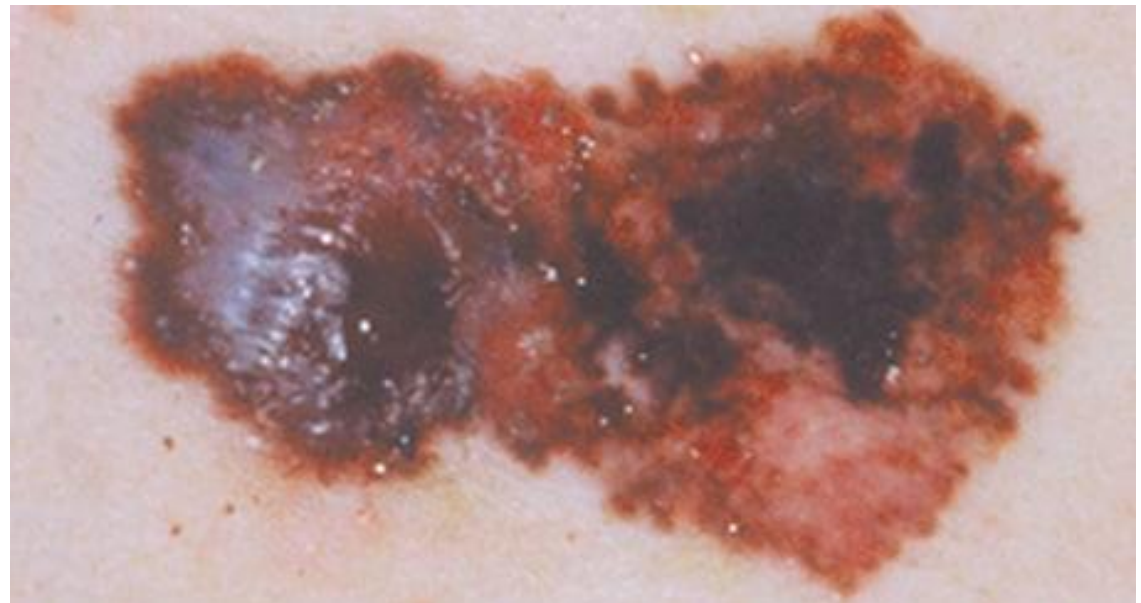
- Huidkleurige of rode bult
Ruw oppervlak (keratose)
- Kan pijnlijk zijn
- Voorkeurlocaties:
Schedel, oren, lippen,
Onderarmen, handruggen
en benen
- In situ variant, oppervlakkig
M. bowen
- Tumor/ulceratie
- Onbehandeld?!

- Bekend als kwaadaardige moedervlek
- Agressieve vorm van huidkanker vanwege potentie snel uitzaaien
- Belangrijkste veroorzaker sterfte huidkanker
- Eigen TNM classificatie

Risicofactoren

- (hoge)UV-blootstelling
- Huidtype I/II
- Verbranding < 20^e
- > 100 of meer dan
5 atypische moedervlekken
- Zonnebank!!
- Erfelijke

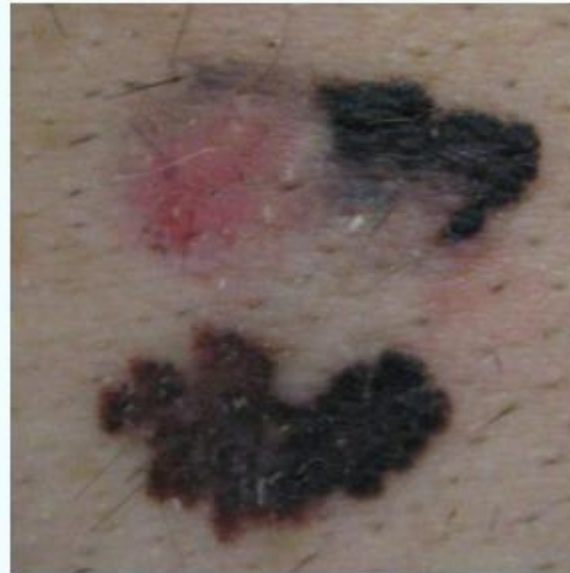
Melanoom/alvleesklier

A(symmetrie)BCDE

Moedervlek: Symmetrie

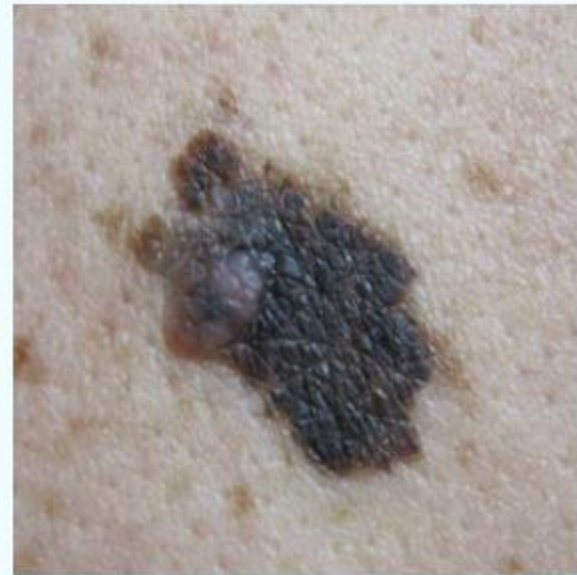

Melanoom: A-symmetrie

AB(order)CDE

Moedervlek: Regelmatige begrenzing

Melanoom: Grillige begrenzing

Melanoom

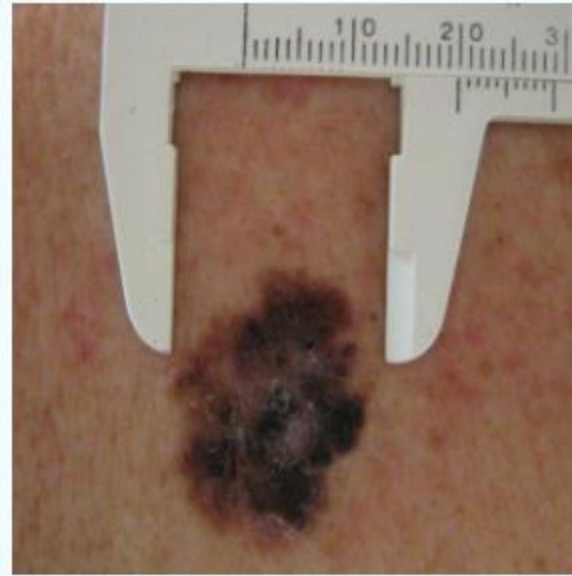
ABC(olor)DE

ABCD(iameter)E

Moedervlek: Meestal kleiner dan 0,5 cm

Melanoom: Meestal groter dan 0,6 cm

ABCDE(volutie) = verandering

Take home message

- Veel goedaardige plekken ontstaan met het ouder worden. Kunnen wisselend van karakter zijn. Huidkanker wordt niet kleiner en gaat niet weg.
- Ouderdomswratten zijn veel voorkomende bruine, vlekkerige en korrelige afwijkingen op de huid. Bij een hogere leeftijd vaak meer van dit soort plekken aanwezig
- Basaalcelcarcinoom presenteert zich vaak als een (langzaam) groeiend glanzend bultje of wondje dat niet wilt genezen
- Plaveiselcelcarcinoom presenteert zich vaak als een huidkleurige (pijnlijke) bult met een ruw/keratotisch oppervlak. Zait uit wanneer onbehandeld.
- Moedervlekken die veranderen moet je in de gaten houden. Dit kan je doen met behulp van de ABCDE regel. Bij twijfel naar de huisarts! Zeker bij verhoogd aantal risicofactoren.